

Column

De Omgevingswet: benutten wij wel alle beschikbare kennis?

In november 2016 heeft GeoBusiness Nederland haar nieuwe lobbyagenda gelanceerd. Aan de hand van drie speerpunten en zeven lobbypunten wordt een overzicht gegeven van de visie, ambitie en standpunten van de vereniging.

De lobbyagenda is het resultaat van een lang proces, waarbij alle leden van de vereniging worden betrokken. We laten ons daarbij leiden door onze ambitie om de rol van geo-informatie verder te ontwikkelen in sectoren met grote maatschappelijke en sociale vraagstukken die een grote uitdaging vormen voor onze leefomgeving. Dit vraagt om een krachtig, initiatiefrijk en innovatief geo-bedrijfsleven.

Een van deze ontwikkelingen is de 'Omgevingswet'. De uitdaging is om van 26 wetten naar één te gaan, van 5000 wetsartikelen naar 350, en om uiteindelijk naar één wet voor de hele leefomgeving te komen. Door deze bundeling zijn minder regels nodig en worden deze regels ook overzichtelijker voor burgers, ondernemers en overheden.

De Rijksoverheid geeft aan dat de Omgevingswet de gebruikers centraal stelt. Doordat onder meer de regels voor bouwen en milieu beter en eenvoudiger worden, komt er meer ruimte om te ondernemen en krijgen burgers de mogelijkheid aan de voorkant te participeren bij beleidsontwikkelingen. Een geweldig uitgangspunt hierbij is het 'ja, mits'-principe in plaats van 'nee, tenzij'-principe.

Maar er is ook een zorg. De wet is namelijk zeer complex en er is nog steeds veel onduidelijk. De realisatie van de wet vraagt om de juiste kennis bij de Rijksoverheid en gemeenten, die het portaal zijn van de overheid naar burgers en bedrijven. Bij gemeenten wordt daarom ook nog eens extra expertise gevraagd om uitvoering te kunnen geven aan het 'ja, mits'-principe. Dit is een grote uitdaging want de Rijksoverheid en gemeenten hebben de afgelopen jaren steeds meer moeten uitbesteden en de vraag is of zij nog wel genoeg expertise en ambtenaren met kennis in huis hebben.

Voor GeoBusiness Nederland is de Omgevingswet een belangrijk onderwerp. In 2012 bundelden 12 bedrijven zich in het Innovatie Prestatie Contract-project Gezamenlijke Ontsluiting Omgevingsdata (IPC GOOD (2012-2014)). Doel van dit project was te laten zien hoe in de keten van data inwinning, opslag, ontsluiting en gebruik kan worden samengewerkt en hoe de verschillende disciplines en expertises elkaar versterken. In 2014 hebben zich andere bedrijven bij de kerngroep van IPC GOOD gevoegd en zij vormen nu samen het programma Omgevingswet van GeoBusiness Nederland. Vanuit deze samenwerking willen wij laten zien wat het bedrijfsleven te bieden heeft en wat wij verwachten van de Rijksoverheid als regievoerder.

Vanuit dit programma is eind 2014 ook een bijdrage geleverd aan de ICT Haalbaarheidstoets 'Digitaal Stelsel Omgevingswet' (DSO). Dit was een initiatief van het programma GOAL van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en had tot doel het globaal ontwerp DSO te laten toetsen door het bedrijfsleven. De belangrijkste aanbevelingen uit deze toets waren: de gebruiker staat centraal en de toepassingen bepalen hoe gebruik wordt gekoppeld aan services met data en informatie. Hierin speelt het bedrijfsleven als leverancier een belangrijke rol.

De verwachting was dan ook dat er met de start van het Programma 'Aan de Slag met de Omgevingswet' een goede samenwerking zou zijn met het bedrijfsleven. Helaas was dat niet het geval en de reden hiervoor is begrijpelijk. De omgevingswet is complex en daarbij komt dat het programma ook een geweldige uitdaging had en heeft om 390 gemeenten, 12 provincies, 22 waterschappen, 8 departementen en verschillende uitvoeringsorganisaties te ondersteunen bij de invoering van de Omgevingswet. Echter, je zou dan ook kunnen stellen dat het juist daarom belangrijk is om gebruik te maken van alle expertise die beschikbaar is in het geo-werkveld, zowel publiek, privaat als vanuit onderzoek en wetenschap.

Gelukkig is hier sinds eind vorig jaar verandering in gekomen. De eerste contouren van het DSO zijn zichtbaar, alsmede de ruim 15 deelprojecten die door de verschillende partners worden uitgevoerd. Het bedrijfsleven wordt nu onder meer geconsulteerd over nieuwe standaarden en de haalbaarheid van het DSO.

Maar ik denk dat er meer mogelijk is en dat de overheid en het bedrijfsleven elkaar veel meer kunnen bieden dan deze consultaties. In onze lobbyagenda dringen wij aan op een voorspelbare en transparante overheid die wordt bepaald door professionals die vanuit een overheidsorganisatie opereren en desgewenst worden geadviseerd door externe consultants. De realisatie en uitvoering van de Omgevingswet en het DSO is complex en vraagt om samenwerking en co-creatie.

Ik nodig onze partners bij de Rijksoverheid en gemeenten dan ook van harte uit om met ons en onze leden samen te werken en gezamenlijk de uitdagingen met betrekking tot de realisatie van de Omgevingswet aan te gaan.

Zie ook de website van GeoBusiness Nederland: www.geobusiness.nl en de lobbyagenda: publicaties.geobusiness.nl/lobbyagenda#!/geobusiness.

Camille van der Harten

Directeur GeoBusiness Nederland
c.vanderharten@geobusiness.nl

Camille van der Harten

